Nakład 22.000 egzemplarzy.

Rok V. Nr. 130 | Sosnowiec, sobota 17 maja 1930 roku | Cena numeru 10 groszy

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego

Redaktor naczelny i odpowiedzialny: WIKTOR MONSIORSKI.

Prenumerata wynosi miesięcznie zł. 2.00
Adres administracji: Piłsudskiego Nr 8, telefon 4-97 telefon redakcji 6-92, telefon redakcji nocnej i drukarni 4-94.
Konto czekowe P. K. O Warszawa 65.070

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 19; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5-98; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77 ZAWIERCIE, ul. Paderewskiego 7; CZELADZ, Rynek Nr. 8; GRODZIEC, ul. Kościuszki.

Nota sowiecka w sprawie „bomby warszawskiej”

była zredagowana... przed wypadkiem.

WARSZAWA, 16.5. Londyński „Daily Telegraph“ omawiając stosunki polsko - sowieckie, pisze:

„Pewien neutralny dyplomata, czy obserwator w Moskwie przesłał swemu rządowi referat, w którym stwierdza, że nota Narkomindiełu do Polski, wysłana bezzwłocznie po rzekomym zamachu, była zredagowana przed wypadkiem.

„Zmyślone historje o pewnych planach państw graniczących z Z. S. S. R., puszczane w obieg przez agentów moskiewskich bez cienia podstawy, mają na celu podtrzymanie w prześladowanych masach Rosji przekonania o grożącym z zagranicy ataku.

„Powiększenie sowieckiej floty czarnomorskiej ma na celu powstrzymanie Rumunji przed dotrzymaniem jej zobowiązań wobec Polski jako aljanta.

Moskwa jest w istocie słaba i usiłuje głównie wywołać zagranicą wrażenie, iż jest ustawicznie zagrożoną“.

Konferencja premjera Sławka

z ministrami.

WARSZAWA, 16. 5. (wł.) Dziś odbyła się w prezydjum rady ministrów konferencja pod przewodnictwem premjera Sławka i przy udziale ministrów Józefskiego, Cara, Czerwińskiego i wicemin. Wysockiego.

Komunikatu o przebiegu konferencji nie wydano.

W kołach politycznych panuje przekonanie, że konferencja ta miała na celu ustalenie stanowiska rządu w sprawie zwołania sesji sejmowej, oraz w sprawie ewentualnych wyborów do sejmu.

Obrady stronnictw włościańskich

w sprawie dalszego porozumienia.

WARSZAWA, 16.5. (wł.) W sejmie obradowały dziś trzy kluby chłopskie: Wyzwolenia, Piasta i stron. chłopskiego. Tematem obrad była sprawa utworzenia jednolitego frontu włościańskiego.

Po dłuższej dyskusji stronnictwa przyjęły szereg rezolucyj, wyrażających zadowolenie z osiągniętego porozumienia w sprawie wspólnej akcji stronnictw ludowych przy wyborach samorządowych.

Pozatem zebrani postanowili dalej współpracować na terenie sejmu, oraz dążyć do zacieśnienia węzłów, łączących stronnictwa, wchodzące w skład Centrolewu.

W sprawie reformy konstytucji, stronnictwa włościańskie postanowiły ustalić wspólną akcję w tej dziedzinie.

Gandhyści siedzą i przędą

przed okopami policji angielskiej.

LONDYN, 16. 5. Grupa gandhystów, którzy wczoraj dotarli do Dharasana i rozłożyli się obozem przed okopami policji angielskiej dokoła składu soli, spędziła całą noc pod gołem niebem, przędąc i prowadząc z sobą rozmowy.

Przewódczyni ruchu wolnościowego, poetka Naidu, nie rusza się z miejsca i razem z innymi przędzie.

Policja odmówiła otoczonym dokoła demonstrantom podania wody, oświadczając, by szukali jej poza kordonem. Mimo to żaden z gandhystów nie wyszedł poza kordon.

Władze angielskie sądzą, że demonstranci zrezygnują z bezskutecznego siedzenia przed składem i rozejdą się.

Gabinet Rzeszy uchwalił nowy program

pomocy dla prowincyj wschodnich.

BERLIN, 16. 5. Według informacyj kół politycznych, na wczorajszem posiedzeniu gabinetu Rzeszy, które trwało do późnej godziny wieczorowej, uchwalono program pomocy dla prowincyj wschodnich, składający się z dwuch oddzielnych ustaw. Ustawa główna zawiera 40 paragrafów i przewiduje ogólny wydatek 550 miljonów marek. Z tego na rok bieżący przypada 616 milj. mk. Cały program pomocy rozłożony został na 5 lat. W latach następnych na każdy rok przypada 101 milj. mk z tego 50 milj. pokrywanych ma być z procentów od obligacyj przemysłowych.

Dziś gabinet Rzeszy zbiera się na posiedzenie, celem ponownego rozważenia odnośnych projektów ustaw. Na posiedzeniu wczorajszem nie została jeszcze zdecydowana sprawa wyboru komisarza dla prowincyj wschodnich. Sprawa ta ma być załatwiona w postanowieniach wykonawczych. Kanclerz Bruening przyjęty zostanie w związku z tą sprawą dziś przez prezydenta Hindenburga. (PAT.)

PIERWSZE POSIEDZENIE SEJMU ŚLĄSKIEGO.

KATOWICE, 16.5. Według kursujących pogłosek i przypuszczeń, pierwsze posiedzenie nowego sejmu śląskiego odbędzie się we wtorek 27 maja.

Na posiedzeniu tem dokonane będą wybory marszałka sejmu, jego zastępcy i sekretarzy.

ZNÓW KATASTROFA KOPALNIANA NA ŚLĄSKU.

KATOWICE, 16. 5. (PAT). W Janowie Śląskim, w kopalni „Richtholen“ wskutek wstrząsu zapadł się filar, zasypując czterech górników.

Dwóch z nich wkrótce wydobyto i odwieziono do szpitala.

Dwaj inni zginęli; po dłuższych poszukiwaniach wydobyto ich zmasakrowane zwłoki.

ŚMIERTELNA JAZDA MOTOCYKLEM.

ŁÓDŹ, 16. 5. (PAT). Onegdaj, około 20-ej, na odcinku szosy Szczypiorna — Kalisz wydarzyła się fatalna w skutkach katastrofa.

Motocykl, którym jechał porucznik 20 p. strzelców kaniowskich, Kazimierz Ratajski oraz syn obywatela kaliskiego, Wacław Hübner wpadł na stertę kamieni.

Porucznik Ratajski poniósł śmierć na miejscu, zaś Hübner odniósł ciężkie okaleczenia i przewieziony został do szpitala w Kaliszu.

SZAJKA HANDLARZY ŻYWYM TOWAREM.

PARYŻ, 16.5. Policja francuska, jak donoszą dzienniki, wpadła na ślad organizacji handlarzy żywym towarem, która zajmowała się przesyłaniem dziewcząt polskich do Argentyny.

Stwierdzono, iż punktem wyjścia skąd wysłano dziewczęta za ocean, był port Saint Nasaire, położony u ujścia rzeki Loary.

W porcie zarządzono surowy nadzór nad ruchem okrętowym.

PSIE RÓŻNICE W SOWIETACH

RYGA, 16.5. Prezydjum CIK-a Z. S. S. R. wydało ustawę o wprowadzeniu nowego podatku od psów.

Właściciel psa, jeżeli jest proletarjuszem, płaci 10 rubli rocznie, osoby zaś nie należący do klasy proletarjackiej płacą 20 rubli rocznie.

NAGRODA LITERACKA GRODNA IM. E. ORZESZKOWEJ.

WARSZAWA, 16. 5. (wł.) W związku ze spodziewanym przyjazdem p. prezydenta Rzplitej, samorząd m. Grodna postanowił ufundować nagrodę literacką, w wysokości 5 tys. zł.

Poraz pierwszy przyznanie tej nagrody odbędzie się podczas pobytu p. prezydenta w Grodnie.

OBRADY MIĘDZYNARODOWEJ KONFEREN. BOZPOŚREDNIEJ KOMUNIKACJI.

WILNO, 16. 5. Odbywająca się w Wilnie międzynarodowa konferencja w sprawie opracowania taryfy bezpośredniej komunikacji między Polską, Łotwą, Estonją a Rumunją, jak dotychczas rozwija się bardzo pomyślnie.

Do chwili obecnej uzgodniono szereg zasadniczych zagadnień. Zakończenie obrad przewidziane jest przed upływem bieżącego miesiąca.

DWA SAMOLOTY WPADŁY NA SIEBIE.

WILNO, 16.5. Wczoraj wieczorem zdarzyła się na lotnisku Porubanek pod Wilnem katastrofa lotnicza. Mianowicie samolot wojskowy Potez wpadł na inny samolot, poczem oba aparaty spadły na lotnisko.

Oba samoloty są bardzo poważnie uszkodzone. Lotnicy, cudem niemal, nie odnieśli większych obrażeń.

DŻUMA POCHŁONĘŁA 35 ofiar.

LONDYN, 16. 5. Z Kairu donoszą, iż w miejscowości Talbieh w pobliżu słynnego z piramid Gizeh szerzy się epidemja dżumy. Dotychczas zmarło 35 arabów.

Władze wydały szereg zarządzeń aby uchronić licznych turystów od zetknięcia się z zagrożonymi przez epidemję przewodnikami arabskimi.

Kilkanaście noworodków walczy ze śmiercią.

BERLIN, 16. 5. Do czwartku wieczora władze szpitalne w Lubece nie zanotowały polepszenia stanu zdrowia u 23 noworodków, które poddano szczepieniu przeciwgruźliczemu metodą Calmetta.

Kilkanaście dzieci walczy ze śmiercią.

Badania lekarzy, czy rzeczywiście szczepionka Calmetta spowodowała chorobę u dzieci, nie zostały dotychczas ukończone.

FUZJA DWU POTĘŻNYCH INSTYTUCYJ PRZEMYSŁOWYCH.

WARSZAWA, 16.5. W sferach handlowych mówi się głośno o mającej nastąpić fuzji dwu wielkich instytucyj przemysłowych w Polsce, a mianowicie związku centralnego polskiego przemysłu, górnictwa, handlu i finansów, czyli t. zw. „Lewiatana“ ze związkiem przemysłowców i rolników zachodniej i południowej Polski.

Fuzja taka stworzy organizację bardzo silną, która niewątpliwie posiadać będzie wpływ na bieg wielu spraw państwowych.

Rokowania zjednoczeniowe prowadzone są z zachowaniem jak największej tajemnicy.

OJCIEC ŚWIĘTY PRZEMÓWI PRZEZ RADJO.

RZYM, 16.5. W nowem państwie watykańskiem prowadzona jest energicznie budowa radjowej stacji nadawczej, która ma być wykończona z początkiem przyszłego miesiąca. Poświęcenie watykańskiej stacji radjowej nastąpi prawdopodobnie w dniu 29 czerwca b. r.

W kołach watykańskich utrzymuje się wiadomość, iż ojciec św. w dniu otwarcia watykańskiej stacji radjowej przemówi sam przez radjo do swoich wiernych. Wszystkie stacje radjowe świata będą transmitowały przemówienie papieża.

PAN KORFANTY DOBRZE ZASŁUŻYŁ SIĘ NIEMCOM.

Nacjonalistyczny dziennik gdański „Danziger Allgemeine Zeitung“ poświęcił artykuł wstępny wyborom do sejmu śląskiego. Po wielu frazesach i rozdymaniu do olbrzymich rozmiarów powiększenia się liczby mandatów niemieckich o dwa, co nacjonalista gdański nazywa „zwycięstwem“ niemieckiem znajdujemy takie znamienne zdanie: „Zwycięsko wyszła także z wyborów opozycyjna partja Korfantego, który solidarnie z niemcami walczył przeciw wojewodzie Grażyńskiemu“.

Ta serdeczna kolaboracja p. Korfantego i niemców skłania nawet nacjonalistów do zaryzykowania twierdzenia, że „wybory te uważać należy za wyraz negatywnego stosunku Śląska do Polski“.

Otwarte przyznanie się nacjonalistów niemieckich do ścisłej współpracy z panem Korfantym znajduje również potwierdzenie i w wieściach z Genewy.

Polityczny redaktor „Kurjera Porannego“ donosi w depeszy własnej: „niemieckie koła genewskie utrzymują, że pomiędzy niemcami i Korfantym zawarty został kompromis, na którego podstawie Niemcy w sejmie śląskim oddać mają głosy na Korfantego przy wyborze marszałka sejmu dla manifestacji przeciwko rządowi polskiemu, jakkolwiek rozumieją, że wybór Korfantego pociągnąłby za sobą niechybne rozwiązanie wybranego obecnie sejmu“.

Dla nas fakt współpracy p. Korfantego z niemcami nigdy nie ulegał wątpliwości.

NIETOPERZE — WAMPIRY.

Angielski zoolog dr. Zooja dokonał ostatnio bardzo interesujących badań nad szkodliwością nietoperzy. Zaobserwował mianowicie, że niektóre szczepy indyjskie w Meksyku ujawniają silne oznaki degeneracji, oraz cierpią specjalnie na choroby oczne. Uczony angielski dowodzi, że jest wynikiem, lub przynajmniej ma duży związek z niesłychanem rozrostem nietoperzy, które mnożą się tam w olbrzymiej ilości. Nietoperze meksykańskie,dochodzące do 3-calowej długości, przecinają niepostrzeżenie, bo bezboleśnie naskórek upatrzonej ofiary, a następnie wysysają krew. Ukąszenie takiego nietoperza zaszczepia jednocześnie w organizmie ludzkim dawkę jadu, bardzo szkodliwego dla organizmu, a specjalnie niebezpiecznego dla wzroku. Jak widzimy z powyższego nasze klechdy ludowe i zwyczaje, wrogo się odnoszące względem nietoperzy, nie są tak bardzo nieuzasadnione, jak nam się dotychczas wydawało, oczywiście pod warunkiem, że uczony zoolog ma całkowitą rację...

Plan akcji budowlanej na rok bieżący.

Bieżący sezon budowlany stanowić będzie przełomowy okres w rozwoju naszego ruchu budowlanego. W tym roku bowiem rozpoczyna się realizacja ustalonego planu akcji budowlanej na najbliższe pięciolecie. Plan ten przewiduje sfinansowanie budownictwa kwotą 125 milj. zł. Z sumy tej w roku bieżącym zużyte będzie 16,5 milj. zł. Nie jest to jednak całkowity fundusz przeznaczony na tegoroczną akcję budowlaną, gdyż obliczając sumy rozporządzalne w tym roku przez różne instytucje rządowe ogólna kwota przeznaczona na sfinansowanie akcji budowlanej tegorocznej wynosi przeszło 82 miljony zł. Jest to suma pokaźna i niewątpliwie przyczyni się do znacznego ożywienia ruchu budowlanego. Do sumy tej można byłoby doliczyć jeszcze i zamiar przeznaczenia na finansowanie indywidualnych budowli w granicach 3—4 milj. zł. przez zakłady ubezpieczeniowe.

Na ogólną sumę przeznaczoną dla całości akcji kredytowo - budowlanej w tym roku, wynoszącą przeszło 82 milj. zł. składa się przedewszystkiem kredyt banku gospodarstwa krajowego w wysokości niespełna 66 miljł zł., w czem fundusze własne banku, przeznaczone na akcję budowlaną wynoszą niecałe 6 milj. zł.

Suma niespełna 66 milj. zł. składa się z następujących dotacyj: 3.909.736 zł. — pozostałe z zeszłorocznego kontyngentu, przeznaczone jest na kredytowanie budowli, którym kredyty przyznane zostały dopiero w r. b., 23 milj. zł. — przeznaczone na wykończenie budowli rozpoczętych i uprzednio j u ż finansowanych, 20.937.600 zł. — wyasygnowane na rozpoczęcie nowych budowli, 12.299.100 zł. — preliminowane z zakupu papierów pochodzących z konwersji kredytów krótkoterminowych z depozytu państwowego funduszu budowlanego przez zakłady ubezpieczeniowe — dla indywidualnych budowli spółdzielczych, wreszcie 5.611·250 zł. — przeznaczone z funduszów własnych banku dla zasilenia ruchu budowlanego.

Część wyżej wspomnianych kwot, przeznaczonych na tegoroczną akcję budowlaną została już rozdysponowana. I tak — sumy przyznane w tym roku z kwoty 3.909.736 zł. są obecnie rozdawane poszczególnym kredytobiorcom. Z sumy 23 milj. zł., przeznaczonych na wykończenie budowli rozpoczętych i uprzednio finansowanych uruchomiono już 18 milj. zł., reszta t. j. 5 milj. zł. zostanie uruchomiona w pierwszej połowie czerwca r. b. Na nowe budowle rozdzielono już niemal 15 milj. zł., pozostałe zaś zgórą 6 milj. zł· zostaną uruchomione do końca lipca r. b. Na poczet kwoty przeszło 12 milj. zł., która powstać ma z zakupów papierów krótkoterminowych przez zakłady ubezpieczeniowe, bank gospodarstwa krajowego rozdzielił już sumę 7 milj. zł., z kwoty zaś 5.611.2500 zł., a więc z własnych funduszów banku, przyznano już 2 milj. zł. na zasilenie ruchu budowlanego na terenie województwa śląskiego. Razem więc uruchomiono już w tym roku kredytów na sumę około 46 milj. zł. Pozostaje więc do rozdziału jeszcze przeszło 16 milj. zł., a doliczając sumę 16,5 milj. zł. przeznaczonych z funduszu określonego przez pięcioletni plan akcji budowlanej, jeszcze niespełna 38 milj. zł· użyte zostaną w tym roku na zasilenie ruchu budowlanego.

Rozdział tych kredytów następuje przez poszczególne komitety rozbudowy, które zostały powiadomione dokładnie o całokształcie planu tegorocznej akcji kredytowo-budowlanej. Ze strony banku gospodarstwa krajowego, który wykazywał zawsze zrozumienie dla potrzeb szybkiego umieszczania pieniądza w przemyśle budowlanym, jak również ze słów prezesa tego banku dr. Góreckiego wynika, że i tym razem bank w zrozumieniu konieczności gospodarczej będzie przyznawał kredyty według planów otrzymanych z komitetu rozbudowy szybko i sprawnie. W ten sposób powyżej wymienione kwoty pozostałe do rozdziału będą możliwie szybko i sprawnie wprowadzone w życie gospodareze kraju.

Akcja budowlana tegoroczna powinna więc, korzystając z tak szeroko zakreślonej akcji kredytowej, przynieść w rezultacie wykończenie całego szeregu już nie budynków ale kompleksów budowlanych, a temsamem przyczynić się wydatnie do złagodzenia głodu mieszkaniowego. Z pomocą tej akcji kredytowej przyjść mają i fundusze, z nowoemitowanej pożyczki budowlanej, które w całości zostały przeznaczone na budownictwo. Dlatego też bieżący sezon budowlany uważać można za pierwszy etap w wielkiej akcji budowlanej, którą czynniki rządowe prowadzić mają w przeciągu pięciu najbliższych lat.

Trzy ważne okólniki ministra skarbu

Zredukowany podatek obrotowy od rzemiosła spożywczego

Zapowiedziane w swoim czasie ulgi i udogodnienia podatkowe dla rękodzieła stają się faktem dokonanym.

Oto ministerjum skarbu rozesłało do władz skarbowych trzy okólniki w tej sprawie, podpisane przez wice-ministra Grodyńskiego.

Pierwszy okólnik zwalnia od obowiązku płacenia podatku i wykupywania świadectw przemysłowych tych rzemieślników, którzy pracują sami lub z jedną siłą najemną.

Zwolnieniem nie zostali objęci rzemieślnicy, którzy w innem pomieszczeniu prowadzą handel wyrobami przez siebie wytwarzanemi.

Drugi okólnik bardzo ważny, obniża stopę podatku obrotowego od rzemiosła spożywczego z 2 proc. do 1 proc., przyczem w tym wypadku sprzedaż wyrobów przez siebie wytwarzanych nie stanowi powodu do nieotrzymania zniżki.

Wreszcie trzeci okólnik poleca powoływanie przedstawicieli rzemiosła do komisyj odwoławczych, istniejących przy urzędach.

Kto ma płacić za leczenie ubogich?

Ustawa o kosztach leczenia w przygotowaniu.

Szereg gmin miejskich i wiejskich ponosi duże straty finansowe z powodu nieuregulowania tak ważnej dziedziny, jak pokrywanie kosztów leczenia i opieki społecznej.

Zdarza się bardzo często, iż magistrat, lecząc chorych należących do obcych gmin nie może potem doprosić się od gminy właściwej zwrotu wydatków w jej zastępstwie poczynionych. Ostatnio władze państwowe postanowiły uregulować tę sprawę i oto na radę ministrów wniesiony został projekt ustawy w tej mierze.

Projekt ustawy ustala, iż pokrywanie kosztów leczenia w zakładach publicznych należy w pierwszym rzędzie do leczących się osób, wrazie zaś niezamożności do krewnych wstępnych i zstępnych bez różnicy stopnia, natomiast gdy niema krewnych,koszty pokryć musi ta gmina, na której terenie chory mieszkał stale w ciągu ostatniego roku.

Wreszcie wszelkiego rodzaju instytucje ubezpieczeń na wypadek choroby (np. kasy chorych) zmuszone są do świadczeń w zakresie swej umowy, czy też ustawy.

Wszelkie koszty nieściągalne pokrywać musi gmina.

Średni koszt dzienny leczenia i pobytu chorego w zakładzie ustalony będzie w specjalnem rozporządzeniu przez ministra spraw wewnętrznych.

O zwrot kosztów zarząd zakładu czy gmina może upominać się w ciągu 6 miesięcy od opuszczenia przez chorego szpitala, względnie dokonania zabiegu.

Sprawy sporne rozstrzyga sąd.

Nie będzie oszczędności w budżecie państwa kosztem inwalidów.

Prezes rady ministrów, płk. Sławek, przyjął delegację wydziału wykonawczego zarządu głównego związku inwalidów wojennych R. P., która interwenjowała w sprawie dodatku do rent, inwalidzkich przewidzianego w preliminarzu budżetowym na rok 1930-31. Delegacja domagała się, aby dodatek ten, posiadający dotychczas charakter zasiłku wypłacanego w ratach półrocznych i kwartalnych, włączony został do renty inwalidzkiej i był wypłacany łącznie z nią miesięcznie.

P. premjer Sławek oświadczył delegacji, że kosztem inwalidów nie poczyni żadnych oszczędności w budżecie, następnie zaś zapoznał delegację z uchwałą rady ministrów która upoważnia ministra skarbu do wypłaty dodatku do rent w ratach nie określając jednak, jakie mają być te raty.

W tych dniach delegacja inwalidów uda się do ministra skarbu, od którego zależy decyzja w powyższej sprawie.

Powódź nagłych wniosków na posiedzeniu rady miejskiej w Będzinie.

Onegdajsze posiedzenie rady miejskiej w Będzinie odbyło się pod znakiem nagłych wniosków, które sypały się jak z rogu obfitości.

Przed przystąpieniem do porządku dziennego obrad, klub PPS. zgłosił nagły wniosek o przywrócenie podstawowej płacy na robotach miejskich t. j. ze 6 zł., na 7.20 gr. za dniówkę roboczą. Wniosek ten wywołał dłuższą dyskusję, w której brali udział: prez. Michael, dyr. Błażejewicz, ław. Niewiara, wicepr. Rubinlicht, dr. Rechtman i inni.

Prezydent Michael kategorycznie sprzeciwił się wnioskowi dowodząc, że sprawę tę powinien załatwić magistrat lub komisja skarbowa, a nie radni miasta. Zaznaczył pozatem, że magistrat dysponuje pewną zgóry określoną sumą pieniężną, której narazie podwyższyć się nie da, a zatem w razie podwyżki płac na zł. 7.20, konieczna jest redukcja robotników o 20 proc., co wywołałoby w magistracie niebywałe awantury. Argumentacja i rozbieżność zdań radnych zmusiła przewodniczącego do zarządzenia głosowania, wynikiem którego wniosek P. P. S. większością głosów przesłany został do rozpatrzenia przez komisję skarbową.

W międzyczasie wpłynął drugi i trzeci wniosek z klubu radnych żydów: o ustawienie większej ilości zdrojów w mieście, i o zabrukowanie z powrotem starego rynku (?)

Obydwa wnioski większością głosów przesłano magistratowi do rozpatrzenia.

Zdawałoby się, że radni z powodu spóźnionej pory przystąpią wreszcie do porządku obrad, niestety przewodniczący zgłosił jeszcze, aż 5 wniosków.

Nastąpiła w tej sprawie dyskusja, przyczem wiceprez. Rubinlicht zaproponował aby wnioski odłożono, ze względu na obowiązek wyczerpania porządku obrad do następnego posiedzenia, na co wnioskodawcy wyrazili swą zgodę.

Przystąpiono wreszcie do porządku dziennego obrad: rada miejska uchwaliła przyjęcie protokułu z poprzedniego posiedzenia, wybrała 3 członków i 3 zastępców do komisji szacunkowej podatku dochodowego na okres 3 letni.

Wybrani zostali: *wice-prez. Rubinlicht, Dziedzic i Jakubowicz*, na *zastępców: Hampla, Gitlera i Kępińskiego.*

Uchwalono w trzeciem czytaniu statut związku międzykomunalnego dla budowy i utrzymania wojewódzkiego zakładu psychjatrycznego w Kielcach.

Po 10 minutowej przerwie uchwalono w trzeciem czytaniu *budżet rzeźni miejskiej na rok 1930131 w dochodach 120 tys. 930 zł., w rozchodach 41 tys. 700 zł., nadwyżka 79 tys. 280 zł.*

Uzupełniono statut o opłatach za korzystanie z komunalnych urządzeń i zakładów dobra publicznego na rok 1930 - 31, szósty wniosek nie magistratu, lecz komisji uzupełniono, wyznaczając prowizorjum budżetowe nietylko na miesiąc maj, ale i czerwiec. Siódmy i ósmy wniosek w sprawie cen pokoi w hotelu „Warszawskim“ i w sprawie wprowadzenia drugiego targu w poniedziałki zostały przez radę miejską uchwalone, dziewiąty. dotyczący świętowania dnia 1 maja został anulowany, ponieważ nie otrzymał 2/8 głosów.

Posiedzenie zamknięto o godz. 1 w nocy.

Wojewoda Paciorkowski u ministra komunikacji

w sprawie kolejki pińczowskiej.

Minister komunikacji Kühn przyjął wojewodę kieleckiego p. Paciorkowskiego, w sprawie samorządowej kolejki pińczowskiej, która znajduje się obecnie w ciężkiej sytuacji.

P. wojewoda prosił o pomoc dla tej kolejki.

Minister komunikacji przyrzekł sprawę rozpatrzeć, po dokładnem zapoznaniu się ze stanem finansowym tych kolejek.

Dla uzyskania potrzebnych materjałów, p. minister polecił wysłać specjalną delegację.

Przed VII tygodniem lotniczym w Sosnowcu.

Program uroczystości niedzielnych.

W dniu dzisiejszym, o godz. 8-ej wieczorem w sali rady miejskiej w Sosnowcu odbędzie się zebranie komitetu „7-go tygodnia lotniczego“, połączonych sekcyj: propagandowej i finansowej.

Komitet miejski LOPP. ze względu na ważność spraw prosi o jaknajliczniejsze przybycie wszystkich osób proszonych już na poprzednie zebrania, a nawet i tych, którzy pomimo otrzymanych zaproszeń na zebrania poprzednie nie przybyli. Również proszeni są oprzybycie przedstawiciele organizacyj kulturalnych, oświatowych i społecznych, które otrzymały zaproszenia na poprzednie zebrania.

Tydzień lotniczy rozpocznie się jutro t. j. 18 b. m. o godz. 9.30 uroczystem nabożeństwem w kościele parafjalnym w Sosnowcu, na które przybędą przedstawiciele organizacyj ze sztandarami.

W tymże dniu urządzona zostanie kwesta uliczna, przyczem sprzedawane będą nalepki, żetony, modele samolotów, balonów i broszur propagandowych LOPP. Nalepki okienne nabywać można już w sklepie p. Kucharskiego, 3-go Maja 8, w biurze LOPP. w Sosnowcu, ul. gen. Bema 4 i u inkasenta, opatrzonego odpowiednią legitymacją.

O godz. 11.30 odbędzie się poranek propagandowy dla młodzieży i dorosłych w kinie „Zagłębie“ z programem urozmaiconym (orkiestra, chór, film propagandowy lotniczo-gazowy i wesoła komedja).

Wielki sukces policji śledczej.

Aresztowanie 3 międzynarodowych złodziei w Sosnowcu i w Będzinie.

Onegdaj policja śledcza w Sosnowcu dokonała licznych aresztowań podejrzanych osobników na terenie całego Zagłębia Dąbrowskiego.

W Będzinie aresztowani zostali: Chaim Frydman z Radomia, Zygmunt Reich z Łodzi, Abram Fogel ze Skawy i Meche Lampert z Drohobycza, obecnie zamieszkały w Mościcach.

W Sosnowcu: Anna Tejman ze Lwowa, zam. obecnie w Warszawie i jej kochanek Izrael Sztemberg, oraz Abram Karmioł z Łodzi. poszukiwany ostatnio przez policję warszawską.

Frydman, Reich i Sztemberg są złodziejami międzynarodowymi, dokonywali oni przeważnie większych kradzieży w bankach, kasach, spółdzielniach i t. p.

Wszyscy aresztowani odesłani zostaną celem dalszego śledztwa do sędziego śledczego.

Smiertelny wypadek na przejeździe pod Wolbromiem

Dróżnik skazany na 6 miesięcy więzienia.

Sąd okręgowy w Sosnowcu na kadencji wyjazdowej w Olkuszu, rozpatrywał m. in. sprawę przejazdowego, Tomasza Komionki, za spowodowanie nieszczęśliwego wypadku na przejeździe pod Wolbromiem. W dn. 2 grudnia r. ub. na tor kolejowy niezabezpieczony zaporą wjechał furman Jan Rudziński.

W tym momencie nadjechał pociąg towarowy i rozbił cały wóz.

Śmierć na miejscu poniósł Stanisław Hajduła, przygodny pasażer, zaś Rudziński doznał ciężkiego uszkodzenia ciała. Konie zostały pokaleczone, tak że jednego musiano zastrzelić. Komionka został skazany za to na 6 mies. więzienia z zawieszeniem kary na dwa lata.

Smiertelny strzał 7-letniego chłopca.

Skutki braku opieki nad dziećmi.

Konstanty Dębski, zam. w Końskich, bawiąc się ze swym kolegą 5-letnim Eugenjuszem Młynarczykiem, wyjął z szuflady stołu rewolwer, w magazynie którego znajdował się jeden nabój i przyłożywszy go do głowy towarzysza zabawy, spowodował wystrzał.

Młynarczyk został śmiertelnie ranny, wobec czego przewieziono go do kliniki w Warszawie.

Winę w tym wypadku należy przypisać rodzicom, którzy zostawiają dzieci bez zupełnej opieki.

O unieważnienie dyplomów kuchmistrzowskich.

Zarząd związku zawodowego pracowników przemysłu gastronomiczno-hotelowego w Polsce przedłoży w najbliższym czasie ministrowi przemysłu i handlu memorjał, w którym domaga się przeprowadzenia kontroli dyplomów majstrowskich kuchmistrzów na terenie Warszawy, Lwowa, Łodzi, Poznania, Wilna, Sosnowca, Lublina, Kalisza, Włocławka i Piotrkowa Trybunalskiego.

Postulat swój motywuje związek tem, że po ogłoszeniu ustawy o rzemiosłach w dniu 15 czerwca 1927 r., która wchodząc w życie z dniem 15 grudnia 1927 r., wprowadzała egzaminy majstrowskie przed specjalnemi komisjami i t. d., urząd starszych zgromadzenia kuchmistrzów w Warszawie po ogłoszeniu, a przed wejściem w życie ustawy, począł wydawać masowo w powyższych miastach dyplomy majstrowskie bez żadnych egzaminów, osobom nie posiadającym żadnych kwalifikacyj oraz nie odpowiadającym warunkom, wymaganym przez obowiązującą jeszcze wówczas ustawę z r. 1816. Związek zanacza w memorjale, że w okresie od 15 czerwca do 15 grudnia 1917 r. wydano około 400 takich dyplomów za opłatą 75 — 300 zł. Tenże memorjał przedłożony będzie izbie rzemieślniczej w Warszawie.

NA MARGINESIE.

Ujmijmy krzywdy dzieciom.

Nadchodzi lato. Wszystkie podmiejskie okolice, wsie, zaroją się od letników, szczęśliwców, mogących wymienić ziejące kurzem i wyziewami powietrze miasta na szeroki oddech pól czy żywiczny zapach lasów.

...czyby się niedało właścicielom dworów, folwarków, kolonij, zamożniejszym włościanom wziąć tylko jedno dziecko z miasta na czas wakacyj? Wyżywienie jednego dziecka przy warsztacie rolnym nie może mieć żadnego wpływu na budżet, będzie poprostu niezauważone.

Tak samo niezauważone będzie oddanie po własnych dzieciach ubrania już trochę ciasnego, obuwia zeszłorocznego.

I nie traktujmy tego jako jałmużnę. To jest nasz obowiązek. Wyżywić i wspomóc dziecko to jest tylko stworzyć dobre warunki socjalne własnym dzieciom, to tylko dobrze pojęty bilans handlowy. Jakie dzieci wychowamy, takie będziemy mieli społeczeństwo i państwo.

Nie zdarzyło się, aby rynsztok był dobrym pedagogiem, nie zdarzyło się, aby głód był dobrym doradcą, nie zdarzyło się, aby z posiewu krzywdy wyrastało dobre ziarno. A najstraszniejszą jest krzywda dzieci. Tych niewinnych ofiar nieporozumień i niedoborów społecznych.

Ujmijmy krzywdy dzieciom! Nie pozwólmy, aby rosły z nienawiścią w małych sercach dla tych, którzy są syci i ubrani i żyją w ludzkich warunkach. Wszakże to nasi następcy, w ich ręce oddamy to cośmy zdobyli, wywalczyli, wypracowali.

Największem bogactwem państwa są jego obywatele. Ale obywatele uczciwi, pracowici. Żywioły przestępcze niszczą państwo, rujnują jego dorobek.

Dać życie dzieciom — to jeszcze zamało — trzeba te dzieci wychować. Trzeba wychować wszystkie polskie dzieci na uczciwych obywateli. I te nasze własne i te, których rodzice są nędzarzami. Bo to jest nasz kapitał — kapitał Polski potężnej, pracowitej, szlachetnej.

I dlatego żaden dom polski nie uchyli się od żywienia jednego dziecka, a żaden folwark i dom wiejski od przygarnięcia na sezon letni wynędzniałego niejednokrotnie wychodzącego ze szpitala małego biedaka.

W wielu domach codzień zostaje pare kawałków chleba, obojętna i przygłupia służąca wylewa do zlewu zupę, wyrzuca jakiś kawałek zbytecznego mięsa, zmywa z dna filiżanki zawiele nabranego cukru.

Mówię to nie dlatego, cby dziecku nie własnemu dawać jakieś resztki, lecz wskazuję tylko możność wyżywienia bez najmniejszego trudu jednej osoby więcej w domu, liczącym czterech domowników.

Jak wiele takich domów mamy w Polsce? Czy poprostu każdy dom nie powinien zdeklarować obiadu i śniadania jednemu dziecku z najbliższego sąsiedztwa?

Sprawę powszechnego wysyłania dzieci miejskich na wieś doskonale rozumie i gorąco popiera rząd. Utworzono przy ministerjum opieki społecznej radę do spraw kolonij letnich, w której biorą udział przedstawiciele kilku ministerjów, związku miast, zrzeszeń sejmików i towarzystw społecznych.

W roku ubiegłym wysłano na kolonje wypoczynkowe 62.604 dzieci, na kolonje lecznicze 16.547 dzieci i na półkolonje 45.741 dzieci. Koszt kolonji wynosił 8.638.604 zł. W roku bieżącym przewidywany koszt kolonji wyniesie 11.475.820 zł., w tem 880.00 subwencji rządowej, a liczba wysłanych dzieci — 148.953.

Społeczeństwo musi z tą akcją całem sercem współdziałać. Chodzi przecież o to, co ma najdroższego, — o dziecko!

KRONIKA

KALENDARZYK.

MAJ 17 Sobota	
Dziś:	Paschalisa
Jutro:	Feliksa
Wschód słońca:	3 41
Zachód „	19.22

RADJO.

WARSZAWA.

Sobota, 17 maja.

11.30. Przegląd prasy kraj. PAT. 11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.10. Muzyka z płyt gramof. 13.10. Kom. meteor. 15.00. Kom. gospodarczy. 15.45. Kącik art. L. S. G. 16.15. Wiad. Tow. Kooperatystów. 16.20. Muzyka z płyt gramof. 17.05. „Skrzynka poczt.. 17.30. Aud. dla dzieci. 18.00. Naboż. z Wilna. 19.00 Rozmaitości. 19.20. Centralne Tow. Org. Kółek Roln. do swych członków i ogółu rolników. 19.35. Pras. Dziennik Radj. 19.58. Sygnał czasu z War. 20.00. Przemówienie inaugur. z okazji 7-go tyg. LOPP. 20.15. Feljeton. Gdy się wraca z dalekiej podróży. 20.30. Prof. L. Urstein. 22.10. Kom. meteor., polic., sport. 22.25. Ostatnia Fala. 22.45. Ostatnie wiad. PAT. dla oddziałów. 23.00. Muzyka tan. z Poznania.

KATOWICE.

Sobota, 17 maja.

11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.05. Koncert z płyt gramof. 16.00. Kom. Pol. Zw. Zrz. Gosp. Woj. Śl. oraz kom. T. P. 16.25. Skrzynka poczt. 17.00. Rozmaitości. 17.10. Intermezzo muz. 17.30. Aud. dla dzieci z Warsz. 18.00. Naboż. z Wilna. 19.05. Codzienny odcinek powieściowy. 19.20. Intermezzo muz. 19.30. Krajobraz angielski. 19.58. Sygnał czasu z Warsz. 20.00. Z wędrówek po Bułgarji. 20.30. Koncert wiecz. z Warszawy. 22.15. Kom. meteor. z Warsz., program na dzień nast. 22.25. Feljeton z Warsz. 22.45. Ostatnie wiad. PAT. dla oddziałów z Warszawy. 23.00. Muz. lekka.

Co wyswietlają kina:

Kino „Wawel“ „Nocna taksówka”

Ogólna.

(o) **Białowieża udostępniona dla turystów. Przepiękna puszcza białowieska** i sama Białowieża zostanie udostępniona dla turystów, dzięki zezwoleniu dyrekcji lasów państwowych w Białowieży.

Dla ułatwienia orjentacji turystom, stowarzyszenie samopomocy pracowników tejże dyrekcji utworzyło sekcje turystyczną, która udzielać będzie turystom wszelkich informacyj, rezerwować dla nich mieszkania i t. p.

Adres: sekcja turystyczna stowarzyszenia samopomocy, Białowieża.

(o) **Kas skarbowych nie będzie już strzegła policja.** Celem dalszego odciążenia policji państwowej od obowiązków bezpośrednio na niej nieciążących, ministerjum skarbu postanowiło zorganizować własną uzbrojoną straż ochronną, która będzie strzegła kas skarbowych, w miejsce posterunków policyjnych.

Bezczelny napad opryszków na oficera rezerwy w Dąbrowie.

Na spacerze. — Rabunek.—Odważna narzeczona.—Pościg policji. — Aresztowanie.

Onegdaj o godz. 3 po południu spacerował ze swą narzeczoną na drodze Gołonóg — Dąbrowa Mieczysław Szeligowski, porucznik rezerwy, zam. w Dąbrowie Górniczej.

W pewnej chwili naprzeciw niego wyszło 6 opryszków. Szeligowski chcąc uniknąć niemiłego spotkania zeszedł z chodnika. Podejrzani osobnicy uczynili to samo, przyczem jeden z nich uderzył łokciem w brzuch Szeligowskiego, a drugi zadał mu

dwa silne ciosy

pałką gumową w głowę.

W tej chwili trzeci opryszek wydobył nóż i zamierzył się na Szeligowskiego, odważna narzeczona jednym skokiem znalazła się za plecami przeciwnika, uchwyciła go rękoma

za gardło,

usiłując przeszkodzić jego zamierzeniom.

Szeligowski opanowawszy groźną sytuację sięgnął ręką do kieszeni, w której miał tylko portfel z zawartością 120 zł.

Złodzieje rzucili się na Szeligowskiego, obezwładnili go i po zrabowaniu gotówki, portfel wyrzucili, sami zaś poczęli uciekać w stronę Gołonoga.

Zawiadomiona o wypadku policja wysłała natychmiast oddział konny, który zaczął

ścigać opryszków.

Rozpoczęła się gonitwa. Policja zaczęła osaczać uciekających z 3-ch stron, tak że pozostawała im tylko droga do odwrotu.

Poszkodowany w gonitwie brał czynny udział na rowerze jednego z posterunkowych.

Na moście kolejowym pod Dąbrową Szeligowski spotkał się z uciekającymi opryszkami oko w oko, lecz z powodu większej odległości oddziału policji, banda opryszków obrzuciła Szeligowskiego kamieniami tak, że musiał ratować się ucieczką.

Szeligowski nie zdążył z sobą zabrać roweru, pozostawiając go na moście kolejowym.

Jeden z opryszków skorzystał z tego i

zrzucił go w dół.

Policja tymczasem znacznie zbliżyła się do opryszków i zaczęła ich ostrzeliwać.

W kilka minut później 4 z nich zostali ujęci, nazwiska ich są: **Edward Salwa, Bolesław Kaczmarczyk, Ignacy Lorenc i Jan Ślęzak,** wszyscy zamieszkali w Gołonogu.

W toku śledztwa okazało się, że Salwa zaczepił Szeligowskiego i wyjął mu portfel, szwagier zaś jego Kaczmarczyk uderzył Szeligowskiego w głowę.

Odważną narzeczoną okazała się Wiktorja Wieczorkówna, zam. w Dąbrowie - Górniczej.

Eksplozja zapalnika artyleryjskiego.

Czworo nieletnich dzieci ciężko rannych.

Wieś Falków w pow. koneckim była widownią straszliwego wypadku, który spowodował ciężkie poranienie czworga dzieci.

Bolesław Sobczyk, lat 5, Stanisław Lużeńczyk, lat 4, Ignacy Sobczyk, lat 5, Dorota Lużeńczyk, lat 7 bawiąc się na podwórku znalazły zapalnik artyleryjski, który w czasie zabawy eksplodował.

Skutek eksplozji był straszny. Wszystkie dzieci ugodzone odłamkami zapalnika uległy ciężkim obrażeniom ciała. Po udzieleniu pierwszej pomocy z podręcznej apteczki, dzieci przewieziono do szpitala w Końskich.

(o) **Ćwiczenia wojskowe rezerwy.** Tegoroczne ćwiczenia wojskowe oficerów, podchorążych i szeregowych rezerwy rozpoczynają się w bieżącym miesiącu i trwać będą do końca października.

Oficerowie rezerwy, którzy otrzymali dodatek na wyekwipowanie, mają zgłosić się do służby wojskowej w mundurze i z rynsztunkiem. Nadto wszyscy oficerowie i szeregowi rezerwy winni mieć przy sobie dokumenty, wzywające do służby wojskowej (kartę powołania lub kartę mobilizacyjną), jak również posiadane wojskowe dokumenty osobiste (książeczkę stanu służby oficerskiej lub książeczkę wojskową).

Nieusprawiedliwione opóźnienie w zgłoszeniu na ćwiczenia będzie karane.

(o) **Zabiegi inwalidów o sprzedaż uliczną cygar.** Zarząd główny związku inwalidów wojennych R. P. zwrócił się do dyrekcji państwowego monopolu tytoniowego o pozwolenie na sprzedaż cygar w budkach tytoniowych na ulicach większych miast. Dyrekcja monopolu oświadczyła, że zgodnie z zarządzeniem ministerjum skarbu sprzedaż uliczna cygar może być dozwolona jedynie w kioskach (nie w budkach). Zatem inwalidzi, pragnący sprzedawać prócz papierosów także cygara, musieliby zamienić swe dotychczasowe budki na kioski.

(o) **Wycieczka do Sztokholmu.** Celem ułatwienia polskiemu rzemiosłu zwiedzenia wystawy w Sztokholmie, która w pierwszym rzędzie obejmie eksponaty produkcji rzemieślniczej, państwowe przedsiębiorstwo „Żegluga Polska“ oddało do dyspozycji oddziałów ligi morskiej i rzecznej w Grudziądzu salonowy statek „Gdynia“ na bardzo niskich warunkach, mając na względzie spopularyzowanie idei wycieczek morskich.

Zgłoszenia na pozostałe już w szczupłej ilości miejsca przyjmuje do dn. 19 bm. liga morska i rzeczna w Grudziądzu. Zgłoszenie winno zawierać imię i nazwisko uczestnika, numer dowodu osobistego, miejsce i dzień urodzenia oraz miejsce stałego zamieszkania.

Jednocześnie ze zgłoszeniem należy przesłać opłatę w wysokości 250 zł. w eleganckiej kabinie 3 — 4 osobowej lub 265 zł. w luksusowej kabinie na 2 — 3 osoby.

Wspomniana powyżej opłata obejmuje pokrycie kosztów: karty okrętowej, wykwintnego wyżywienia, paszportu zagranicznego i wizy.

Wyjazd uczestników nastąpi z Gdyni dn. 26 bm., powrót z Gdyni dn. 1 czerwca.

Izba rzemieślnicza w Kielcach prosi o każdem zgłoszeniu zawiadomić izbę.

HRABIA MONTE CHRISTO.

296.

Czytelnicy łatwo sobie wyobrazić mogą, w jakim stanie duszy znajdował się Morrel, po otrzymaniu tych wiadomości. Jego wzruszenie nie mogło ujść baczności bystrego oka hrabiego, który zaczął się wypytywać zaraz o przyczynę tego podniecenia. Morrel parokrotnie chciał już hrabiemu wszystko powiedzieć, lecz zawsze w porę przypomniał sobie obietnicę daną uroczyście Walentynie przestrzegania ścisłej tajemnicy i to mu zamykało usta.

Na razie zresztą cały umysł zaprzątały myśli, krążące dookoła przygotowań do ucieczki, dwie drabinki miał już ukryte pomiędzy krzewami ogrodu, zamówił również mały powozik bez służby i światła, który w każdej chwili był gotowy do wyruszenia w drogę. Na skręcie pierwszej ulicy dopiero miano zapalić latarnie, by zbytkiem ostrożności nie ściągnąć właśnie uwagi i nie wpaść w ręce policji.

Nadeszła wreszcie chwila oczekiwana. Aczkolwiek Walentyna wyznaczyła godzinę trzy kwadranse na dziewiątą, jako chwilę spotkania podług wszelkiego jednak prawdopodobieństwa Walentyna nie będzie p u n k t u a l n a lecz skorzysta z każdej nadarzającej się chwili. Wyjechał więc z domu o godzine ósmej — według swego zegarka, który dręczył przez dzień cały, zaś przybył do bramy swego ogrodu, gdy biła godzina siódma na zegarze wieżowym kościoła Ś-go Filipa.

Powozik wraz z końmi ukrył w gęstwinie krzewów poza chatką, w której lubił przesiadywać, a w której i teraz chciał spędzić chwile oczekiwania.

Nakoniec ściemniło się zupełnie. Chwila oczekiwana zbliżała się.

Wpół do dziewiątej wydzwonił zegar na wieży.

Nikt się jednak nie zjawiał.

Morrel przechadzał się wzdłuż i wszerz ogrodu, coraz częściej zbliżając się do kraty, wypatrując białej sukienki; ucho próżno łowiło szmery wśród głuchej ciszy.

Oczekiwanie przedłużało się, zegar wybił już kwadrans na dziesiątą, to znaczy iż Morrel czekał już pół godziny dłużej, niż Walentyna oznaczyła czas swego przybycia.

Straszne są podobne chwile wyczekiwań. Tętna biją w skroniach, trzepocze się w lęku serce.

Wśród zmiennych chwil bojaźni i nadziei, wśród nieustannego drżenia, godzina dziesiąta wybiła na kościelnym zegarze. Niepodobna było wyczekiwać tak dłużej w niepewności, w absolutnej niewiedzy, co się tam stać mogło? Brakło sił. Blizki obłąkania, nie zdając sobie już sprawy najzupełniej z tego co czyni Morrel jednym skokiem wdarł się na kratę, przesadził ją, a następnie na drugą stronę zeskoczył.

Znajdował się zatem w domu de Villeforta, do którego wdarł się gwałtem, i począł rozmyślać nad następstwami, jakie czyn podobny pociągnąć za sobą może. Gdy jednak raz tam się dostał, cofać się już nie chciał.

Jakiś czas stał przy murze, lecz następnie zdecydował się na okrążenie kląbu, a po chwili był po drugiej jego stronie, skąd dom cały przedstawiał się dokładnie, a wtedy mógł stwierdzić to przedewszystkiem iż cały dom tonął w ciemnościach, prócz paru okien, z których słabe przezierało światło; były to okna apartamentów gościnnych, w których w chwili obecnej przebywała margrabina de Saint Meran, oraz okna pokoju pani domu.

Ta ciemność i to głuche milczenie jeszcze bardziej przeraziły młodzieńca.

Odurzony, pozbawiony zmysłów, nieomal z boleści , był gotów na wszystko. byle ujrzeć swą ukochaną i dowiedzieć się o ogromie nieszczęścia, jakie na nią i na niego spadło. W tej chwili chciał już przebiedz aleję topolową, gdy wtem dźwięk głosu, dość jeszcze oddalonego zresztą, uderzył jego słuch wytężony.

Na głos ten cofnął się co żywo i ukrył się w kląbie. Wiedział już co ma robić. Jeżeli to Walentyna, wyjdzie z ukrycia i da się poznać, jeżeli jego ukochanej ktoś towarzyszyć będzie — ujrzy ją przynajmniej i przekona, że jej żadne bezpośrednie nieszczęście nie dotknęło, jeżeli nakoniec będą osoby mu nieznane, to może choć pochwyci parę słów rozmowy, z których będzie mógł wywnioskować, co się w pałacu stało?

W tej samej chwili, na jego szczęście, księżyc wypłynął zza chmur i Morrel ujrzał na schodach pałacowych prokuratora królewskiego, w towarzystwie jakiegoś czarno ubranego mężczyzny.

Zeszli oni ze schodów i zaczęli się zbliżać do klombu, a wtedy Morrel w mężczyźnie czarno ubranym poznał doktora d'Avrigny. Dosłyszał następnie rozmowę.

c. d. n.

Z Kielc.

(k) **Ogólne zebranie pracowników umysłowych.** W nadchodzącą niedzielę w sali kina „Czwartak" o godzinie 11-ej odbędzie się ogólne zebranie pracowników umysłowych województwa kieleckiego. Referat na temat ruchu pracowników umysłowych wygłosi prezes centralnej organizacji Z. Z. P. U. w Warszawie, p. Dabulewicz.

Zebranie to zgromadzi niewątpliwie liczne rzesze pracowników umysłowych, z uwagi na bardzo ciekawy referat, omawiający potrzebę istnienia tej organizacji na terenie naszego województw.a

(z) **Ze związku strzeleckiego.** Stanowisko komendanta podokręgu kieleckiego związku strzeleckiego objął z dn. 15 bm. kpt. Ostachowski.

Kilkakrotne zmiany na tem stanowisku odbiły się ujemnie na normalnym rozwoju pracy braci strzeleckiej, szczególnie na polu wychowania fizycznego.

Objęcie stanowiska komendanta przez kpt. Ostachowskiego, znanego na terenie woj. kieleckiego energicznego działacza społecznego, daje rękojmię, że dalszy rozwój związku wejdzie na właściwe tory.

— W niedzielę rano o godz. 10 rano w świetlicy związku strzeleckiego (Zamkowa 4) odbędzie się pożegnanie ustępującego zarządu, a następnie powitanie nowego.

Nowy skład zarządu przedstawia się następująco: p. Artwiński (prezes), Kosterski (sekretarz), Wojciechowski (skarbnik) i jako adjutant p. Kazimierz Smoleński (junior).

(k) **Walne zgromadzenie członków spółdzielczego banku rzemieślników i kupców.** Dziś o godz. 4 po południu w lokalu stowarzyszenia rzemieślników chrześcjan (Orla 4) odbędzie się walne zgromadzenie członków spółdzielczego banku rzemieślników i kupców.

(k) **Cukiernia p. Smoleńskiego w nowej szacie.** Po gruntownym remoncie cukiernia p. Smoleńskiego została już otwarta. Narazie ukończony został remont w pierwszych dwuch salach. W jednej z nich zainstalowany został aparat wraz z głośnikiem elektrodynamicznym Philipsa, który uprzyjemnia chwile stałym bywalcom tej cukierni, egzystującej w Kielcach od 30 lat.

(k) **Halamy w Kielcach.** W krótkim czasie wystąpią w teatrze polskim trzy siostry Halama.

(k) **Feif w klubie urzędników państwowych.** W niedzielę o godz. 8 wieczorem w salonach klubu urzędników państwowych odbędzie się feif. Do użytku publiczności oddany będzie taras i ogród zamkowy.

(k) **Repertuar kin.** „Czwartak": — Książęca kochanka.
„Palace": — Dzika Orchidea.
„Unjon": — Załoga wschodu.

Z Sosnowca.

(s) **Karygodne lekceważenie ludzkiego życia.** Do jakiego stopnia wędliniarze sosnowieccy lekceważą swoich klijentów i jakie w ich zakładach panują stosunki sanitarne może świadczyć wypadek, który zdarzył się w Zagórzu.

Żona miejscowego organisty, p. Zychowiczowa, jedząc kiełbasę, ze znanej firmy Koniecznego w Sosnowcu, zraniła sobie boleśnie podniebienie jakimś ostrym przedmiotem, który znajdował się w kiełbasie. Po wyjęciu z ust okazało się, że był to kawałek ostrego szkła, wielkości 2 i pół cm.

Jeżeli powyższy wypadek nie wywołał gorszych, może nawet śmiertelnych następstw, to jest to prawdziwem szczęściem p. Z.

Co na to komisja sanitarna?

(s) **Związek podoficerów rezerwy koło Sosnowiec** zawiadamia wszystkich członków sekcji broni małokalibrowej że dnia 17 maja r. b. o godzinie 16-ej na strzelnicy przysposobienia wojskowego ul. Aleja odbędzie się strzelanie z małokalibrowej broni.

Członkowie sekcji obowiązkowi.

Święto ligi obrony powietrznej i przeciwgazowej w Kielcach.

Komitet 7-mego tygodnia w Kielcach poczynił wszelkie starania, aby w okresie tym należycie propagować ideę ligi oraz aby dla szerzenia tej idei osiągnąć należyte fundusze.

W tym celu łącząc pożyteczne z przyjemnem komitet urządza szereg imprez, które dadzą rozrywkę szerokim kołom społeczeństwa a jednocześnie zasilą kasę organizacji.

Należy się spodziewać, że miejscowe społeczeństwo, tak zawsze ofiarne, nie będzie obojętnem i akcję komitetu szeroko poprze.

Nie będzie nikogo, ktoby nie miał znaczka, nie będzie okna, któreby nie udekorowane było nalepkami, nie będzie nikogo ktoby nie zapoznał się z programem „tygodnia" i nie pospieszył tam, gdzie program ten będzie realizowany.

Aby umożliwić dekorację okien na niedzielę, już w sobotę od godz. 3 po południu nalepki będą sprzedawane w następujących miejscach: na Placu Wolności, przy aptece p. Gierałtowskiego na ul. Sienkiewicza, przy cukierni Smoleńskiego, przy restauracji „Versal" i przy ogrodzie.

Ostateczny program tygodnia przedstawia się następująco:

W wigilję tygodnia o godz. 3 pp. sprzedaż przy stolikach nalepek, kart, oraz przyjmowanie na listy ofiar i wpisywanie na członków, godz. 8 wieczorem capstrzyk z pochodniami z udziałem organizacyj społecznych, szkół, wojska, policji i t. p.

W niedzielę o godz. 11 rano uroczyste nabożeństwo w kościele garnizonowym. Po nabożeństwie pochód, godz. 1 po południu na Placu Wolności pokaz napadu eskadry lotniczej, obrona czynna i bierna, godz. 3 po południu na boisku tow. gim. „Sokół" zabawa ludowa połączona z loterją fantową.

W ciągu całego dnia kwesta uliczna i sprzedaż wydawnictw L. O. P. P.

W czwartek, 22 bm. godz. 5 po południu czarna kawa w cukierniach „Italia" i Smoleńskiego połączona z tańcami.

W niedzielę, 25 bm. godz. 3.30 pp. na stadjonie zawody hipiczne z konkursem oficerów i podoficerów 2 p. a. p.

O godz. 8 wieczorem rendez vous w „Bristolu" z dancingiem. W ciągu „tygodnia" odbywać się będą odczyty i prelekcje w szkołach i kinach, organizacjach zawodowych i zakładach przemysłowych.

(s) **Koncerty w parku przy sądzie okręgowym.** W sezonie bieżącym mieszkańcy Sosnowca będą mieli miłą rozrywkę w postaci koncertów orkiestry domu ludowego w Sosnowcu, które będą odbywały się w niedziele i święta w dnie pogodne od godziny 3-ej po południu w parku przy sądzie okręgowym.

Wejście tylko 20 groszy.

(s) **Zapisy dziewczynek i chłopców** do szkoły ćwiczeń przy państwowem seminarjum nauczycielskief żeńskiem w Sosnowcu ulica Bracka (Pogoń) rozpoczną się 19 bm. i trwać będą do 24 maja włącznie. Zapisy codziennie od godz. 11 — 1-ej.

(s) **Przegląd autodorożek.** Wczoraj odbył się przegląd autodorożek. Stan ich naogół zadowalniający. Zdyskwalifikowano, jako niezdatne do użytku —5, kilku zaś właścicielom polecono przeprowadzenie remontu w terminie 7 dniowym.

W skład komisji wchodzili z ramienia województwa inż. Kołodziński, magistratu ref. Jeżykowski, komisarjatu policji zast. kom. Mierzejewski, oraz pp. Konopka i Wiewióra.

Pożądanem by było, aby komisje wojewódzkie częściej odwiedzały Sosnowiec, co niewątpliwie wpłynęłoby dodatnio na stan pojazdów w mieście.

Z Będzina.

(b) **Przed tygodniem L. O. P. P.** Program tygodnia LOPP w Będzinie jest następujący: dnia 17 bm. o godz. 7.30 wiecz. capstrzyk, dnia 18 maja o godz. 10 rano nabożeństwo w miejscowym kościele parafjalnym, o godz. 11 pochód propagandowy L. O. P. i P. P. z boiska t-wa Sokół przy ul. Sączewskiego do dworca i ul. Małachowskiego do placu 3 maja, gdzie nastąpi rozwiązanie pochodu.

W pochodzie wezmą udział szkoły powszechne, szkoły średnie, wojsko, hufce szkolne, straż ogniowa, oraz inne organizacje. O godz. 1-ej po poł. w sali kina „Nowości" odbędzie się odczyt. O godz. 3-ej po poł. na łąkach małobądzkich pokaz gazowy, urządzony z udziałem wojska. W czasie pokazu zostaną wypuszczone gołębie pocztowe.

O godz. 5-ej po poł. koncert orkiestry straży ogniowej na placu 3 maja.

Pozatem kwesta uliczna, sprzedaż materjału propagandowego przy stolikach, rzucanie ulotek z samolotów i z samochodów i t. d.

Dnia 21 bm. o godz. 6-ej wieczorem, odbędzie się na placu 3 maja koncert orkiestry straży ogniowej, dnia 25 bm. koncert odbędzie się o godz. 12 min. 30 i o godz. 5 po poł.

(b) **Wycieczka kursu społeczno-oświatowego w Sarnowie.** Onegdaj w godzinach wieczorowych przybyła do Sarnowa wycieczka kursu społeczno - oświatowego z Warszawy, którego słuchaczami są: nauczyciele i działacze społeczni z całej Polski, oraz z Westfalji i Nadrenji. Wycieczce towarzyszył p. M. Godecki, naczelnik wydz. oświaty pozaszkolnej w ministerjum W. R. i O. P.

Po powitaniu gości, p. Serafin Garbiński, kierown. ogniska oświaty pozaszkolnej w Sarnowie zapoznał uczestników wycieczki z historją powstania, organizacją, metodami pracy i zamierzeniami na przyszłość miejscowego ogniska oświaty pozaszkolnej.

Następnie, w miłej atmosferze odbyły się zajęcia w świetlicy przeplatane przyśpiewkami gości i świetliczan i popisami orkiestry ogniskowej. Późnym wieczorem, sympatyczni goście, serdecznie żegnani przez świetliczan, odjechali do Będzina.

Z Dąbrowy.

(d) **Walne zebranie członków P. Z. Z. P. P. i H.** oddział Dąbrowa odbędzie się w niedzielę dnia 18 b. m. o godzinie 10 rano w sali kino „Odeon" w Dąbrowie.

Jak oceniamy wiek człowieka?

Metoda odmładzania skóry

Napisał dr. E. ZIEGLER.

Pani Elwira Kruszyńska ur. Chrząszczyńska, Gdańsk, Kohlenmarkt 10 - pisze:

Do pielęgnowania skóry twarzy i ciała używam ku memu zupełnemu zadowoleniu tylko Hortiflor-Creme. Radzę każdemu osobiście przekonać się o skuteczności Hortiflor-Creme.

Kiedy rozwija się piękność cery, a kiedy twarz szpetnieje? Stwierdzonem jest, że u kobiety szczyt piękności waha się pomiędzy 16—20 rokiem życia, u mężczyzn zaś pomiędzy 18 — 23 rokiem życia. Przy zwykłej pielęgnacji skóry już z nastaniem 20 roku życia następuje pogorszenie cery; z 30 rokiem życia tworzą się brózdeczki, a z 40 rokiem zmarszczki i fałdy. Objawy starzejącej się skóry postępują tak ogólnie, że starczy jeden rzut oka znawcy, aby określić prawie z całą pewnością wiek człowieka. Przeważnie nietylko nie oszczędzamy skóry, ale też nie dbamy o to aby uchronić skórę przed szkodliwemi wpływami. Nie uwzględniamy tego, że skóra jest nadzwyczaj ważnym organem, od którego zależną jest nietylko piękność, ale również zdrowie i życie. Zdrowa, dobrze funkcjonująca skóra ma piękny jedwabisto - matowy połysk i tylko znakomitym malarzom udaje się fascynującą piękność skóry odtworzyć na obrazie.

Celem metody odmładzania skóry wedle zasad Hortiflor jest nietylko skuteczne zwalczanie wzgl. usuwanie brózdeczek, zmarszczek i fałd, ale także podniesienie naturalnej piękności do najwyższego efektu. Podstawą kosmetyki Hortiflor jest Hortiflor - Creme. Jeżeli mówi się tu o „Creme", to nie należy łączyć tego z zwykłemi kremami, ponieważ sposób użycia jest zupełnie inny. Hortiflor - Creme ożywia skórę, ułatwia jej funkcjonowanie, oczyszcza pory skóry, a w szczególności odżywia tkanki skóry.

Powstałe już kontury zmarszczek i fałd pod wpływem działania Hortiflor - Creme coraz więcej słabną, aż w końcu stają się dla oka niewidzialne. Blada twarz młodego dziewczęcia ma często szary odcień. Jeżeli używa Hortiflor - Creme, skóra wkrótce staje się różową.

Wielu medyków uznało z wielką radością kosmetykę Hortiflor jako wielki postęp w dziedzinie pielęgnacji skóry. W szeregu sprawozdań wyraźnie podkreślali, że odmłodzenie i uszlachetniająca poprawa cery postępują tak zadziwiająco, że skutków takich nie można przeoczyć.

Ważnym kosmetykiem jest również Hortiflor - Rahm. Spotyka się bardzo mało ludzi, których skóra jest odporna na zmiany temperatury. Szorstkość i pękanie skóry jest dlatego znanem zjawiskiem. Główną ochronę powinien tu stanowić twór tłuszczu gruczołów skórnych, który u człowieka kulturalnego jest często niewystarczający. Trzeba więc użyć takiego tłuszczu, który potrzebę skóry także w tym kierunku całkowicie zaspokoi.

Hortiflor - Creme i Hortiflor - Rahm są dlatego niezbędnemi środkami dla każdego człowieka.

Prosimy przed wydaniem pieniędzy zażądać od nas bezpłatnej próby Obok umieszczony kupon przesyłki bezpłatnej prosimy wypełnić i nam przesłać.

Kupon przesyłki bezpłatnej

przesłać w kopercie zaopatrzonej w znaczek pocztowy do

SILVIKRIN-VERTRIEB Oddz. Hortiflor, Gdańsk 709 Böttchergasse 23/27.

Proszę o przesłanie mi bezpłatnie i franko:

1. Próbkę Hortiflor-Creme,
2. Broszurkę pt. „Odrodzenie piękności",
3. Wiadomości o najnowszych sukcesach,
4. Prospekt „Metoda odmłodzenia skóry",

Nazwisko ____________________

miejscowość ____________________

poczta ____________ ul. i L. domu ____________

DROBNE OGŁOSZENIA

LOKALE

MIESZKANIE 3 pokoje, kuchnia, przedpokój, wszelkie wygody w Sosnowcu do wynajęcia. Wiadomość w administracji.

POSZUKUJE się 2 lub 3 pokoje z przedpokojem od 1-go sierpnia r. b. w Zawierciu. Zgłoszenia do administracji pod „Pilne".

POSADY I PRACE

UWAGA KANDYDACI NA KIEROWCÓW SAMOCHODOWYCH! Kursy Inżyniera Klebera szkolą na zdolnych szoferów - mechaników. Własne warsztaty. Nowe sześciocylindrowe samochody. Długoterminowe spłaty ratami. Zapisy codziennie. Sosnowiec, Warszawska 22. Zawiercie, 3-go Maja 21. Bielsko Biała. Nad Niwką 52.

POTRZEBNY czeladnik szewcki na roboty kategorji 3-ciej. Zgłoszenia piśmienne Stanisław Mogielnicki, Olkusz, Wolbromska Nr. 255.

PANNA inteligentna poszukuje posady do osób samotnych. Zgłoszenia do „Expresu Zagłębia" Będzin pod „Poszukuje".

Kupno i sprzedaż.

NAJTAŃSZE ŹRÓDŁO NABIAŁU sprzedaje masło śmietankowe w detalu po cenie hurtowej. Z. Szajnfeld, Będzin, Kołłątaja 34.

SPRZEDAM okazyjnie radjo 3 lampowe z głośnikiem i akumulatorem, bardzo tanio. Wiadomość w „Expresie Zagłębia".

OKAZYJNIE harmonję pedałową, skrzypce sprzedam tanio. Sosnowiec Prezyd. Mościckiego 14.

DO sprzedania zakład fryzjerski. Sosnowiec, Nowopogońska 27—tamże sklep do odstąpienia.

BUDKA do sprzedania z całem urządzeniem i towarem. Wiadomość w administracji.

OTOMANY, kozetki, materace, leżaki, hamaki, łóżka polowe na raty, Modrzejowska 12.

MASZYNĘ „Underwood" nową okazyjnie sprzedam. Zgłoszenia Sosnowiec, skrzynka pocztowa 161.

PAPĘ dachową, smołę preparowaną, smołę twardą, sprzedaje detalicznie Inżynier Antoni Nowicki. Dąbrowa - Górnicza, Kościuszki, telef. 8.

Magistrat m. Będzina ogłasza

KONKURS

na stanowisko Dyrektora Miejskiej Szkoły Zawodowej Dokształcającej i kierownika Wydziału Szkolnego — w jednej osobie.

Od kandydatów wymaga się:

1) odpowiednich kwalifikacji, uprawniających do zajmowania tego stanowiska.
2) obywatelstwa polskiego.

Uposażenie miesięczne 600 zł.

Oferty z odpisami dokumentów i życiorysy należy składać do Biura Głównego Magistratu.

Posada do objęcia sierpień — wrzesień b. r.

Kierownik Biura Gł. (--) K. LENGAS. Prezydent: (--) Inż. A. MICHAEL.

UWAGA! Kursy Szoferów Mechaników UWAGA!

Prowadzone przez dyplomowanego fiz. mechanika Stanisława Konopkę.

Kursy wyszkolają szoferów mechaników bez różnicy fachu od lat 18-tu w ten sposób że każdy słuchacz po ukończeniu kursu umie doskonale przeprowadzić wszelką reperację samochodu jak również usuwać wszelkie defekty w drodze.

Celem naszym i główną zasadą jest dać swym słuchaczom gruntowną naukę fachowo szoferską która niezbędnie jest potrzebna w celu otrzymania dobrej posady.

Kursy posiadają swoje warsztaty we własnych budynkach w których słuchacz zostaje wyszkolony na dobrego fachowca. Opłata za kurs 150 zł. płatne ratami.

Do nauki jazdy są różnego typu samochody, a jazda jest codziennie dla każdego słuchacza bezpłatna. **Bezrobotni mają ulgi.**

Zapisy codziennie od 9-ej rano do 9 ej wieczór. Kurs obniżony o 20% ZARZĄD

Zgubione dokumenty

40 do 120 prętów placu w dobrym punkcie, nadający się pod budowę domu, magazynów, garaży, razem do sprzedania po przystępnej cenie. Wiadomość Sosnowiec, Piłsudskiego 46 u gospodarza.

FRANCISZEK Więcek zgubił książeczkę kasy chorych, wydaną w Sosnowcu.

PIETRZYK Franciszek zgubił książkę wojskową, wydaną w roku 1920 w Dąbrowie Górniczej.

POLAK Jan zgubił książkę wojskową i kartę mobilizacyjną, wydane przez P. K. U. Sosnowiec.

WIECZOREK Stanisław zgubił dowód osobisty wydany przez Starostwo Będzin.

BLADA Zygmunt zgubił wyciąg z ksiąg ludności, wydany przez gminę Kleszczów, powiat Piotrkowski.

DROZDOWSKI Jan zgubił dowód osobisty wydany przez Starostwo Będzińskie, który unieważnia się.

Kino „MOMUS" Pogoń.

Od piątku 16 do niedzieli 18 maja
Wielki podwójny 18 akt. program
I.
W przeklętym domu
(Miłość Beduina)
dramat w 10 aktach.
II.
„Czarodziej"
Sensacyjno erotyczny dramat w 8 akt.

Anons! Następny program Anons!
„PRZED WYROKIEM"

ŁAZARZ Jan zgubił zaświadczenie wojskowe, wydane przez komisję poborową w Tęczynie.

SPRZEDAM młynek wodny na 600 kamieni. Wiadomość Będzin, Bruzowicka 4, Zaręba Karol.

GRONEK Władysław zgubił dowód osobisty, wydany przez starostwo Będzin.

ZIMOSZ Władysław zgubił książkę wojskową, wydana przez P. K. U. Sosnowiec.

[illegible]

BALCER Jan unieważnia książkę wojskowa przez P. K. U. Katowice.

MAGISTRAT miasta Dąbrowy-Górniczej podaje do wiadomości, że z dniem 15 maja r. b. rozpoczyna sprzedaż wszelkich rozsad kwiatowych i warzywnych z ogrodów własnych przy ul. Legjonów 38 od godz. 9-tej do 11 z rana.

OSTRZEGA się przed kupnem pola w Czeladzi między Drużę i Rujca od Antoniego Makowskiego, ponieważ te pola są własnością Józefy Eljasińskiej i Pauliny Makowskiej. Józefa Eljasińska, Sosnowiec, Wronia 16.

WŁADYSŁAW Suchanowski unieważnia skradzione dokumenty: dowód osobisty wydany przez starostwo będzińskie, 4 weksle na 1000 złotych, na 500 na 300 i 200 zł. wystawione przezemnie wraz z moją pieczątką firmową i 2 losy 21 loterji państwowej NrNr. 10565 i 133685 oraz inne świadectwa i dowody.

CUDOWNY ŚRODEK.

Klient do aptekarza: — Dlaczego pan zwolnił swoją piękną farmaceutkę?

Aptekarz: — Dlatego, że pacjenci uważali, iż jej uśmiech skuteczniej działa, aniżeli moje lekarstwa.

Wydawca: Helena Mnosiorska.

Druk. „Expresu Zagłębia" Sosnowiec, ul. Teatralna 1 tel.